

Asia: VN/3781/2024

Kuulemiskierros selontekoluonnoksesta aluekehittämisen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan kokonaisuudesta ja lainsäädännöstä

1. Aluekehittämisen tavoitteet

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat aluekehittämisen määritelmään ja tavoitteisiin liittyen relevantteja?

Aluekehittämisen määritelmä, politiikan vaiheet ja tavoitteet on kuvattu varsin hyvin, mutta joiltakin osin aluekehittämisen kokonaisuutta voisi kuvata kattavammin, erityisesti maaseudun osalta.

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä?

Tarkastelussa vähäiseksi jää kuvaus maaseutualueiden roolista ja kuvaus erilaisista maaseutualueista -kaupunkin läheinen maaseutu, ydinmaaseutu sekä harvaan asuttu maaseutu. Näiden roolia ja merkitystä aluekehittämisen kokonaisuudessa voisi käsitellä tarkemmin. Lisäksi käsite paikkaperustaisesta aluekehittämisestä puuttuu. Myös maaseudun ja kaupunkien symbioottista suhdetta kannattaisi kuvata, molempia tarvitaan. Vahvat ja elinvoimaiset maakunnat, joihin kuuluu myös elinvoimaiset maaseutualueet ovat osa hyvinvointimme perustaa.

2. Viranomaiset ja niiden roolit sekä aluekehittämisen muut toimijat

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat viranomaisten rooleihin liittyen relevantteja?

-

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä?

Selonteossa voisi tuoda esille myös Suomen metsäkeskuksen roolin alueellisena kehittäjänä.

3. Ohjelmatyö ja yhteistyömenettelyt

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat ohjelmatyöhön ja yhteistyömenettelyihin liittyen relevantteja?

-

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

4. Tukimenettelyt, tukikelpoisuus ja kustannusmallit

Ovatko selonteossa tunnistetut näkökohdat tukimenettelyihin, tukikelpoisuuteen ja kustannusmalleihin liittyen relevantteja?

-

Puuttuuko tarkastelusta jokin näkökohta, joka tulisi lisätä?

-

5. Lainsäädännön kokonaisuus

Onko selonteon tarkastelu aluekehittämisen ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan lainsäädännön kokonaisuudesta tasapainoinen ja relevantti?

-

Puuttuuko kokonaisuudesta jokin näkökulma, joka tulisi lisätä?

-

6. Muut täydennystarpeet

Muut täydennystarpeet?

Selonteossa tarkastelun kohteena on nykyistä ohjelmakautta koskeva lainsäädäntö ja toimeenpanomalli. Tarkastelun kohteena ovat ns. toimeenpanolaki 756/2021 sekä ns. rahoituslaki 757/2021. Nyt valmistelun alla oleva selonteko kirjattiin em. lakien valmistelun yhteydessä hallituksen esitykseen. Tulevalla, vuoden 2027 jälkeen alkavalla EU-ohjelmakaudella aluepolitiikan kokonaisuuteen on tulossa merkittäviä muutoksia. Olisiko tässä selonteossa mahdollista käsitellä jollakin tasolla mahdollisia tulevia muutoksia tämänhetkisen tiedon valossa.

Selonteossa voisi käsitellä myös valmisteilla olevan aluehallintouudistuksen vaikutusta ja erityisesti uusien elinvoimakeskusten roolia aluekehittämisen kokonaisuudessa.

Selonteossa voisi myös kriittisesti arvioida sitä, onko nykyinen aluekehittämisen lainsäädännön kokonaisuus tarpeeksi joustava, jotta muuttuviin olosuhteisiin voitaisiin tarvittaessa reagoida. Esimerkkinä voisi käyttää Itäisen Suomen äkillistä muutosta geopolitiittisen tilanteen muutoksista johtuen. Vaikuttaa vahvasti siltä, että nykyinen aluekehittämisen kokonaisuus ei kykene riittävän nopeisiin muutoksiin.

Suomen aluekehittämisjärjestelmän kokonaisuuden kuvaamiseen voisi sisällyttää myös kuvaukset maaseutupolitiikasta sekä saaristopolitiikasta. Vahva maaseutupolitiikka on suomalaisten hyvinvoinnin kannalta keskeinen asia, sitä tulee arvostaa ja siihen resursoida mm. maaseutututkimuksen kautta.

Työvoimakysymykset keskeinen asia aluekehittämisessä, sekä kotimaisen että ulkomaalaisen työvoiman. Työvoimapulaan pitää löytyä konkreettisia lääkkeitä.

Ilmastonmuutos, luontokadon torjuntaan maaseudulla sekä huoltovarmuus ja omavaraisuus ovat myös teemoja, joita voisi käsitellä.

Tiainen Simo
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry